

STÁVKUJEME ZBYTEČNĚ?

ÚVODNÍ SLOVO

V roce 2015 byla na Klimatické konferenci v Paříži přijata tzv. klimatická dohoda. Smluvními stranami této dohody jsou všechny státy světa, včetně producentů největších světových emisí, jako jsou USA nebo Čína. 195 členských států OSN se v ní zavázalo k tomu, že do roku 2020 udělají vše proto, aby se udržel nárůst globální teploty pod hranici 2 °C v porovnání se stavem před průmyslovou revolucí.

A vše se nám tehdy (v roce 2015) mohlo zdát báječné. Významné a ekonomicky vyspělé státy přijaly tuto dohodu, která je součástí Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a obsahuje také závazky týkající se omezení emisí skleníkových plynů. Dle agentury Greenpeace se však jen za poslední rok emise skleníkových plynů zvýšily o dvě procenta, což je největší růst za posledních 7 let. (Nemluvě o tom, že se ČR jako člen EU přihlásila s ostatními členskými státy EU společně snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o nejméně 40 % ve srovnání s rokem 1990.) To jsou fakta, o nichž jste už možná mohli slyšet.

Podstatnou otázku, na kterou si musíme klást, ale je: Změnilo se něco? Opravdu politici dělají vše proto, aby udrželi oteplení planety pod 2 °C? Ať už nám to může připadat jakkoli zvrácené či absurdní, odpověď zní: Ne. Nezajímají se o vážnost a důležitost problému. Bohužel žijeme ve světě, kdy vlastní profit (třeba v průmyslu s fosilními palivy) má přednost před problémem týkajícím se lidstva a lidské rasy.

Žijeme v době, kdy se začíná (aspoň na poli politickém) rovnat humánnost populismu. Nebo snad máte pocit, že vlády jednotlivých států nastavují dostatečně ambiciózní cíle, aby bylo dosaženo prospěšné změny? Obávám se, že jsme se dostali do bodu, kdy si jako rasa neumíme vytvořit a přetvořit prostředí, které by nás v budoucnu nepoškozovalo a nepoškodilo. I když stále doufám, že se mýlím.

Jediná chyba, jež je v dnešní době asi nejvýraznějším bodem při dnešních klimatických stávkách, není pouze v chování politiků a jednotlivých vlád, ale také v nás jakožto jednotlivcích. Tímto nechci kritizovat klimatická hnutí za to, že vyzdvihují požadavek po změně nejvíce v politické sféře. Naopak. Změny a zavedení efektivních reforem v nynějším systému by zvětšily přínos pro životní prostředí. Chtěla bych však podotknout, že bychom jako jednotlivci měli začít u sebe, jelikož jediné tak můžeme něco změnit. Všichni totiž můžeme něco změnit, ale každý máme stejnou zodpovědnost vůči zachování dobrého klimatu. A tak nám logika věci radí, že bez změny postoje každého z nás (včetně politiků), se proměna společnosti a společenského systému odehrát nemůže. Proto prosím, začněme u sebe.

Vážení a milí čtenáři,
přeji vám krásné čtení.

Klára Kopytková (šéfredaktorka)

IST UNSER STREIK UNNÖTIG?

GRUSSWORT

Im Jahr 2015 wurde auf der Klima-Konferenz in Paris ein Klima-Abkommen abgeschlossen. Die Vertragsparteien dieses Abkommens sind alle Länder der Welt, einschließlich die Produzenten der größten Welt-Emissionen, wie zum Beispiel die USA oder China. 195 Mitgliedsländer der UNO haben sich in dem Abkommen verpflichtet, dass sie bis 2020 alles dafür tun werden, um den Anstieg der globalen Temperatur unter der Grenze von 2 °C zu halten, im Vergleich zum Zustand vor der industriellen Revolution.

Und alles konnte uns (im Jahr 2015) ganz wunderbar vorkommen. Bedeutende und ökonomisch hochentwickelte Länder haben dieses Abkommen aufgenommen, das ein Teil der Rahmenabkommen der UNO über die Klima-Änderung ist und das auch die Verpflichtungen enthält, die die Beschränkung der Emissionen der Treibhausgase betrifft. Nach der Agentur Greenpeace sind die Emissionen der Treibhausgase um 2 % gestiegen, was der größte Anstieg in den letzten sieben Jahren ist. (Ganz zu schweigen davon, dass die Tschechische Republik als ein Mitglied der EU sich mit anderen Staaten der EU gemeldet hat, um bis zum Jahr 2030 die Emissionen der Treibhausgase um mindestens 40 % im Vergleich zum Jahr 1990 zu vermindern.) Das sind die Tatsachen, von denen ihr vielleicht schon gehört habt.

Eine wichtige Frage, die wir stellen

müssen, ist: Wurde etwas verändert? Tun die Politiker wirklich alles dafür, um die globale Erwärmung unter 2 °C zu halten? Es kann irgendwie verkehrt oder absurd scheinen, aber die Antwort ist: Nein. Sie interessieren sich nicht für den Ernst und die Bedeutung dieses Problems. Leider leben wir in einer Welt, wo man dem eigenen Profit (zum Beispiel in der Industrie mit den fossilen Brennstoffen) den Vorzug vor dem Problem gibt, das die Menschheit angeht. Wir leben in einer Zeit, in der (wenigstens in der Politik) die Humanität anfängt, dem Populismus gleichzukommen. Oder habt ihr das Gefühl, das die Regierungen der einzelnen Staaten ausreichend ambitionierte Ziele aufstellen, um eine nützliche Änderung zu erreichen? Ich fürchte mich davor, das wir an den Punkt gekommen sind, wo wir als Rasse die Umwelt nicht so verändern können, dass sie uns in der Zukunft nicht schädigen wird. Aber ich hoffe immer, das ich mich irre.

Der größte Fehler, der in der letzten Zeit vielleicht der markanteste Punkt bei den heutigen Klimastreiks ist, ist nicht nur das Verhalten der Politiker, sondern liegt auch bei uns als Einzelnem. Damit möchte ich nicht die Klimabewegungen dafür kritisieren, dass sie die Forderung zu Änderungen meistens an die Politik stellen. Im Gegenteil. Die Änderungen und effektiven Reformen können im heutigen System den Beitrag für die Umwelt

vergrößern. Ich möchte aber bemerken, dass wir als Einzelne bei uns anfangen sollten, denn nur so können wir etwas ändern. Alle können etwas ändern, aber jeder hat die gleiche Verantwortung für die Rettung des Klimas. Und ohne die Veränderung unserer Einstellung jedes Einzelnen von uns (einschließlich der Politiker) kann sich keine Änderung der

Gesellschaft und des Gesellschaftssystems ereignen.

Deshalb bitte ich euch, fangen wir bei uns an.

Sehr geehrte liebe Leser,
ich wünsche euch viel Spaß beim Lesen!

Klára Kopytková (Chefredakteurin)

VÝSTAVA

16/09/2019
11/10/2019

AGAIN

VÝSTAVA VÝTVARNÝCH PRACÍ ŽÁKŮ GYMNÁZIA F. X. ŠALDY V LIBERCI
K 100. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ŠKOLY

Krajská vědecká knihovna v Liberci
Rumjancevova 1362/1, Liberec 1

Bibliotek Liberec
Knihovna Liberec
Library Liberec

Výstava je přístupná v pracovní dny 8.00-19.00,
v sobotu do 13.00 hodin

Akce se koná pod záštitou a za finanční podpory
náměšika hejtmána Libereckého kraje Petra Tulpy.

Mezi šestnáctým zářím a jedenáctým listopadem se v liberecké Krajské vědecké knihovně konala výstava pod názvem Again. Kromě maleb, které byly zpracovány rozličnými technikami, jsme si zde mohli prohlédnout například i vitrinové instalace. Všechny výtvarné práce studentů napříč nižším i vyšším gymnáziem se setkaly s úspěchem nejen ze strany současných studentů a učitelů, ale také ze strany našich bývalých absolventů. Nejvíce bychom chtěli poděkovat paní profesorce výtvarné výchovy Zuzaně Kostincové, díky které se celá výstava uskutečnila a my jsme se tak mohli kochat.

AKTUALITY AKTUALITÄTEN

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Při příležitosti oslav stoletého jubilea Gymnázia F. X. Šaldy byl v sobotu 21. září uspořádán den otevřených dveří v budově v Partyzánské ulici. Návštěvníci však mohli zavítat i do bývalé budovy v Jeronýmově ulici. Široká veřejnost se tak mohla seznámit s bohatou historií gymnázia, jeho současností i možnou budoucností.

Obsáhlý program započal v deset hodin, kdy do budovy vstoupili první hosté. Za pár minut je ředitel Václav Ulvr přivítal v německé žákovské knihovně, která supluje školní aulu. Přivítání zahrnovalo mj. i pár slov o školní historii a také o programu, na který se návštěvníci posléze dle své volby odebrali.

Sázení lípy a krájení dortu

Do oficiálního společného programu patřilo nepochybně sázení výroční lípy na přístupové cestě do školy a nakrojení dortu. Během zahradnické činnosti ředitel gymnázia úspěšně obstál a mladá lípa srdčitá již hrdě stojí vedle kamenu s datem upomínajícím na výročí školy.

Vedení školy se následně v jídelně vystřídalo při krájení dortu ve tvaru školní budovy a čokoládové rolády s čerstvým ovocem.

Chemická show, kvíz v angličtině nebo hudební workshop

Velká část programu probíhala paralelně v různých učebnách a všichni příchozí si mohli volit aktivity podle svých zájmů. Prakticky v každé odborné učebně vyučující připravili program vztahující se k danému předmětu.

Učebna biologie se tak proměnila ve velkou výstavu přírodopisných sbírek, v učebně

chemie několikrát během dne proběhla chemická show plná zajímavých pokusů; nechyběly kvízy v cizích jazycích, workshop v hudebně, záplava výtvarných prací v ateliéru a tak podobně.

Příznivci historie školy zcela jistě neopomenuli návštěvu učeben s výstavou historických fotografií a předmětů a promítáním videí.

Historický autobus a budova v Jeronýmově ulici

Návštěvníci měli během dne dvakrát možnost svézt se historickým autobusem do bývalé budovy našeho gymnázia v Horním Růžodolu, kde je provedli studenti a učitelé dnešního Gymnázia a SOŠPg Jeronýmova.

Na cestu se tedy podívala Karosa ŠL11 ve verzi Turist společnosti BusLine. Jedná se o meziměstskou variantu známého typu městského autobusu Karosa ŠM11, který v polovině osmdesátých let držel v liberecké MHD monopol.

Doprovodný program

V rámci bohatého doprovodného programu mohli příchozí využít fotokoutek v jídelně, zhlédnout kompletaci časové schránky, takzvané Bedny 100, či vidět prezentaci mimoškolních aktivit, včetně Šaldovin. Pro malé (i větší) děti nechyběl skákací hrad, Všichni návštěvníci byli s programem i organizací celého dne otevřených dveří spokojeni. Neuškodilo by v případě dostatku finančních prostředků něco podobného pořádat častěji.

Jiří Beneš (sexta)

TAG DER OFFENEN TÜR

Anlässlich der Feierlichkeiten zum 100-jährigen Jubiläum des Gymnasiums F. X. Šaldy wurde am Samstag, dem 21. September in dem Gebäude des Gymnasiums in der Partyzánský Straße der Tag der offenen Tür veranstaltet. Die Besucher konnten jedoch auch das ehemalige Gebäude in der Jeronýmova Straße besichtigen. Die breite Öffentlichkeit konnte sich mit der reichen Geschichte des Gymnasiums, seiner Gegenwart und möglichen Zukunft vertraut machen.

Ein umfangreiches Programm fing um 10 Uhr an, als die ersten Besucher in das Gebäude kamen. In wenigen Minuten begrüßte sie Václav Ulvr, der Direktor der Schule, in der Deutschen Schulbibliothek, die die Schulaula repräsentiert. Die Begrüßung enthielt u. a. auch ein paar Worte über die Schulgeschichte und auch über das Programm, das die Besucher danach absolvieren konnten, darunter eine.

Linde pflanzen und den Geburtstagskuchen anschneiden

Das offizielle gemeinsame Programm beinhaltete zweifellos als Höhepunkte die Pflanzung der Jubiläumslinde auf der Zufahrtstraße zur Schule und das Anschneiden des Torte.

Die Gartenarbeit erledigte der Schulleiter des Gymnasiums erfolgreich und die junge Winterlinde steht stolz neben dem Stein mit dem Datum des Schuljubiläums.

Die Schulleitung wechselte sich dann in der Schulkantine beim Schneiden des Kuchens (Schokoladenrollen mit frischem Obst) in Form des Schulgebäudes ab.

Chemie-Show, Quiz in englischer sowie spanischer Sprache oder Musikworkshop?

Ein großer Teil des Programms lief parallel in verschiedenen Klassenzimmern, und alle Neuan-kömmlinge konnten Aktivitäten nach ihren Interessen wählen. Praktisch in jedem Fachraum hatten die Lehrer ein Programm zum Thema vorbereitet.

Der Biologiefachraum wurde in eine große Ausstellung von naturhistorischen Sammlungen umgewandelt, im Chemieraum fand mehrmals am Tag eine Chemie-Show voller interessanter Experimente statt; es gab Quizze in den Fremdsprachen, einen Workshop im Musikraum, eine Unmenge künstlerischer Arbeiten im Schulatelier und so weiter. Die Fans der Geschichte der Schule wurden ebenfalls nicht vergessen, sie konnten Klassenzimmer mit Ausstellungen von historischen Fotografien, Objekten und Videoprojektionen besuchen.

Historischer Bus und Gebäude in der Jeronýmova Straße

Tagsüber hatten die Besucher zweimal die Möglichkeit, mit einem historischen Bus zum ehemaligen Gebäude unseres Gymnasiums in Horní Růžodol zu fahren, wo Schüler und Lehrer des heutigen Gymnasiums und des SOŠPg Jeronýmova Führungen begleiteten. Karosa L11 in der Touristen-Version von BusLine erschien auf der Straße. Das ist ein Überlandbus, der in der Mitte der 1980er Jahre ein Monopol im öffentlichen Nahverkehr von Liberec hielt.

Begleitprogramm

Als Teil eines reichhaltigen Begleitprogramms konnten die Besucher die Fotoecke in der Schulkantine nutzen, die Fertigstellung der Zeitbox (die sogenannte „Kiste 100“) beobachten oder die Präsentation außerschulischer Aktivitäten, einschließlich der Schulzeitung Šaldoviny, sehen. Für kleine (und größere) Kinder gab es eine Hüpfburg. Alle Besucher waren mit dem Programm und der Organisation des gesamten Tages der offenen Tür zufrieden. Es würde nicht schaden, im Falle von ausreichenden Mitteln, etwas Ähnliches öfter zu organisieren.

Jiří Beneš (sexta)

SVÍTÍŠ?

Ve čtvrtek 12. září se studenti sexty zúčastnili sbírky, která pomáhá zrakově postiženým lidem. Žáci prodávali drobné předměty, např. propisky, náramky či zubní kartáčky. O vybrané peníze se potom postaral projekt Světluška, který organizuje Nadační fond Českého rozhlasu. V ulicích Liberce jsme strávili celé dopoledne. Kromě různě plných kasiček, které jsme zpátky ve škole předali, jsme si také odnesli cenné zkušenosti a setkali jsme se s rozdílnými názory dárců. Doufáme, že naše snaha pomůže těm, kteří to potřebují.

Jan Macháček (sexta)

GYMNÁZIUM V BĚHU

Ve středu 3. 10. se v ruprechtických lesích konalo okresní kolo přespolního běhu. Zúčastnilo se několik škol, mezi nimi i naše gymnázium a naše družstva si vedla velmi dobře.

V kategorii 3 (6.-7. třída) si chlapi Š. Frontz (2V), D. Mochal (1V), J. Kubišta (1V), J. Strašlipka (1V) a M. Vaculík (2V) doběhli pro celkové 6. místo. V kategorii 4 (dívky, 8.-9. třída) nás reprezentovaly M. Šestáková (4V), E. Vilémová (1N), V. Šípková (3V) a E. Burešová (2N). Všechny doběhly v první desítce a tím si zasloužily 1. místo ve své kategorii. V kategorii 4 nastoupilo za naše gymnázium celkem 15 chlapců. Svou kategorii vyhráli.

V kategorii středních škol už naše gymnázium jenom opisovalo. Dívky M. Podrábská (7V), V. Růžičková (3B), M. Lemfeldová a B. Andrllová (obě 2A), I. Lajžnerová (2B), A. Vacková S. a Barthová (obě 4N) a M. Smetanová (5.V) svou kategorii vyhrály, a postoupily tak stejně jako předchozí dvě družstva do krajského kola v Jablonci nad Nisou. V této kategorii si chlapi M. Novotný M. (5V), D. Švestka (5V), M. Ptáček (6V), F. Pusch (6V), P. Schejbal (4N), T. Holík (4N), R. Souček (5N), M. Janoušek (3B), M. Peiger (4A), J. Strašlipka (8V) a T. David (8V) také doběhli pro zlatou medaili.

Z krajského kola, které se konalo 8. 10. v Jablonci nad Nisou, jak už bylo řečeno, postoupilo do republikového finále pouze družstvo dívek kategorie 5 (SŠ). Ve finále si mezi nejlepším z republiky doběhly pro krásné 11. místo.

Veronika Šípková (tercie)

HANNOVER FÜR ALLE

A tak jsme mávali a mávali našim německým kamarádům venku, za okny vlaku, který se pomalu rozjížděl směrem zpět k Liberci. Poslední zářijový týden jsme se totiž (ve složení několik studentů sexty a tercie spolu s paní profesorkou Hlaváčkovou a Eisenhammerovou) zúčastnili druhé poloviny studentské výměny s Hannoverskými „Austauschfreundy“, která byla velmi cennou a milou zkušeností.

Hannoverská metropole, rozléhající se v severozápadní části Německa, nás překvapila nejen svou architektonickou rozmanitostí, ale i svými možnostmi, z nichž jsme některé v rámci našeho pobytu vyzkoušeli. S radostí jsme navštívili například Hannoverskou radnici, Zoo či školu našich hannoverských spolužáků, pádlovali na kánoích, udělali si výlet do přírody či piknik v parku a jakožto cizinci obdivovali propojení německého „Straßenbahn“ s Unterbahn“.

Děkujeme všem! Odnesli jsme si opět spoustu zážitků, jež zpestřily náš studentský čas a díky kterým se naše komunikační schopnosti a dovednosti v němčině možná i o trochu zlepšily.

Klára Kopytková (sexta)

ROZHOVOR

V tomto čísle vám přinášíme rozhovor s panem učitelem Petrem Hružou, který na našem gymnáziu učí český jazyk a angličtinu. Byť není absolventem naší školy, tak na naší škole už strávil poměrně dlouhou dobu. Doufáme, že pro vás bude rozhovor přínosem. (Pro ty, kteří by se divili, fotografie eskymáka je tu na přání.)

SESKOK PADÁKEM, NEBO BUNGEE JUMPING?

- SESKOK PADÁKEM

ANALOGOVÉ, NEBO DIGITÁLNÍ HODINY?

- ANALOGOVÉ

UMŘÍT NA PŘEHŘÁTÍ, NEBO UMRZNOUT?

- UMŘÍT NA PŘEHŘÁTÍ

ANGLIČTINA, NEBO ČEŠTINA?

- ČEŠTINA

CHEMIE, NEBO FYZIKA?

- CHEMIE

ONTOGENEZE, NEBO FYLOGENEZE?

- FYLOGENEZE

Vy nejste absolventem naší školy, tedy Gymnázia F. X. Šaldy. Jakou střední školu jste absolvoval a jak jste potom navázal se studiem vysoké školy?

Kdysi dávno konkurenční, dnes už zdaleka nikoliv – Gymnázium U Balvanu v Jablonci nad Nisou. V té době jsem v Jablonci bydlel a také to ještě nebyla tak špatná škola. Poté jsem navázal studiem pedagogické fakulty v Ústí nad Labem, kde jsem studoval spolu se svojí ženou.

Nebyla to velká vzdálenost z Jablonce se přesunout do Ústí?

Vůbec ne. Do Ústí je to celkem kousek. Trvá to tři hodiny vlakem, což ale potom ve vlaku není úplně velká zábava.

Co jste v Ústí studoval?

Český jazyk a angličtinu. Jelikož byl začátek devadesátých let, tak byla angličtina celkem rozumnou volbou. Nebyli totiž vůbec pedagogové, díky čemuž učím už od svých osmnácti let.

Věděl jste tedy už na střední škole, že chcete jít učit?

Nikoliv. Ale už když jsem byl malý, tak mě bavilo každému povídat a vysvětlovat to, co jsem si třeba někde přečetl. A tak mi zpětně došlo, že jsem se proto povolání už dopředu narodil.

Co vás na učení naplňuje? Co je na učení nejhezčí?

Největší radost mám, když lidem něco docvakne (což se zas tak často nestává) nebo se jim podaří napsat dobrou práci nebo když se naopak mě podaří je přimět k tomu, že napíší velmi slušnou maturitní práci. V podstatě mě těší, když zjistí, že toho umí mnohem víc, než by doufali. Je to takové otevírání nových možností a dveří, což mě na tom i nejvíce baví.

Kdy jste začal učit na našem gymnáziu? Předpokládám, že to nebylo hned v těch osmnácti.

V osmnácti určitě ne. To jsem učil v Ústí na zdravotní škole, což byla také zvláštní zkušenost. Na naši školu jsem nastoupil prakticky hned potom, když jsem skončil civilní službu. A to už je tak 20 let. A lepší volba široko daleko není.

Proč říkáte, že to jste měl se zdravotní

školou zvláštní zkušenost?

Protože jsem učil dívky starší, než jsem byl já. Zkoušel jsem u maturit dívky starší, než jsem byl já, a když jsem přišel poprvé do třídy, tak seděly čtyři v okně, kouřily a říkaly: „Co je vole?“ No a to byla trošku zvláštní zkušenost...

Proč jste tedy začal učit už takhle brzy? Nelitujete toho?

Dělal jsem to jako brigádu místo těch v konzervárnách a v pekárnách, jelikož nebylo tolik pedagogů a těch, kteří by učili angličtinu už vůbec ne. Takže to pro mě bylo celkem dobrou příležitostí, jak nabýt zkušeností, čehož nelituji. Ta škola byla 100 metrů daleko od fakulty a 300 metrů od koleje, a to bylo fajn.

Je jeden předmět z angličtiny a češtiny, které u nás učíte, který by vás bavil víc než ten druhý?

Ano, je. Společenské vědy. Ty sice neučím, ale mám semináře ve druhém, třetím a čtvrtém ročníku, které se tomu blíží. Propojuje se toho tam totiž mezioborově nejvíc a všechno do sebe zapadá, což mám rád. V angličtině možnost vše propojit úplně nemám a čeština mi to umožňuje málo.

Co je na angličtině vlastně hezké, i když říkáte, že vám neumožňuje propojovat tolik věcí?

No, tak zrovna letos shodou okolností angličtinu vůbec neučím, což je zvláštní zkušenost poprvé po více než dvaceti pěti letech. Nicméně tam je skvělé, že je to mnohem živější a interaktivnější, než třeba běžné hodiny češtiny, kde jde hlavně o to vysvětlit danou látku. V angličtině je cílem spíš ta komunikace, ať už nad textem nebo obecně nad určitým tématem. Výhodou při učení angličtiny je také to, že angličtina děti baví víc než mateřský jazyk.

Máte nějaké výhrady k dnešním studentům? Myslíte si, že jsme třeba v něčem horší v porovnání z předchozími generacemi? Je teď s námi v něčem větší problém?

Myslím si, že jsou čím dál tím hloupější. Jinak čím dál větším problémem z hlediska pedagoga je lidi zaujmout, přimět je k tomu, aby si něco přečetli nebo se na něco podívali,

a celkově udržet jejich pozornost. Jelikož v dnešní době je opravdu obrovská „přehlcenost“, což je velký problém. Roztěkanost studentů je velká a zasahuje to nejen do vyučovací sféry. Myslím si, že se to výrazně pohybuje i ve vztahové rovině. V dnešní době je třeba mezi studenty v rámci kolektivu složitější navázat pevnější vazby. Rozhodně je i mnohem obtížnější přesvědčit studenty o důležitosti a o přínosu například čtení knih nebo chůze do divadla.

Tou přehlceností myslíte, že je všude hodně informací a možností?

Myslím, že ano. Když učím, tak to vyprávím i svým studentům. Vyrůstal jsem a dospíval v době devadesátých let a ten skok byl obrovský. Nejdřív v podstatě nebylo nic a najednou se vynořilo obrovské množství knížek a velmi kvalitních filmů, které do té doby nebyly, a tak jsme je mohli začít hltat. Za našeho mládí to ale vše odfiltroval režim, což bylo oproti dnešku velkou výhodou. A tím, jak se vše otevřelo, byly k dispozici skoro jen kvalitní věci. Kdežto dnes je ta záplava tak obrovská, že si z toho už ty kvalitní věci nestiháte vybírat a nestiháte je hltat. Přejde mi tedy, že dnešní student konzumuje mnohem víc toho, co se mu tak k dispozici bezprostředně nabízí, a ta chuť a potřeba kvality je menší. Řekl bych, že žijete takový „kulturní fastfood“.

Může však student nějakým způsobem přehlcenost ovlivnit? Kromě toho, že se to bude snažit regulovat?

To je velmi těžká otázka. Řekl bych, že velmi záleží na domácím prostředí, ale i kolektivu ve třídě. Jelikož potom stačí několik málo lidí, které něco baví, a má to na celek ve třídě výrazný vliv. Výrazně to promění atmosféru a celkové kulturní povědomí ve třídě. Taková je alespoň moje zkušenost.

Považujete angličtinu za univerzální jazyk? Dá se srovnat z hlediska rozšíření třeba s latinou?

Myslím si, že angličtina je natolik primitivní jazyk, že je vhodný na to, aby mohl fungovat jako jazyk univerzální. Zároveň má ale spousty krásných a tajných zákoutí, kam se většina studentů už ale neprokouše, což je

docela škoda. Nicméně je to jazyk funkční. Co se týče její rozšířenosti, tak je na tom v porovnání s latinou mnohem lépe. Jelikož latina vždy byla moc složitá a omezená na určitou společenskou vrstvu. Kdežto angličtina, i díky dnešním mediálním nástrojům, má mnohem větší pole působnosti. Bohužel ale víc kazí rodný jazyk.

V jakém smyslu kazí? Přibývá více tvarů převzatých z angličtiny?

Nevadí mi tolik ani to, že do češtiny přibývá více tvarů převzatých z angličtiny, ale vadí mi, když se třeba při slohovce zatřepotá vzadu ruka a někdo se mě zeptá, jak se tato anglická fráze řekne česky. To už mi přijde moc. Platí totiž jedna jednoduchá věc, a to ta, že člověk se může rozvíjet v lepším chápání významu jazyka, když chápe smysl a pocitové zabarvení slov. A když se toto v mateřštině vytratí, tak toho asi ani v cizím jazyce nenabude. Trochu se tedy bojím, že angličtina zejména vaší generaci už trochu začíná zplošťovat myšlení.

Máte nějaký vzor jak pedagogický, tak spisovatelský?

To je velmi těžká otázka. Samozřejmě musím zmínit J. A. Komenského, a to nejen z nedostatku invence a nápaditosti. Myslím, že Komenský byl rozhodně inspirativní osobností už jenom tím, kolik toho musel ve svém životě překonat. Těžké rodinné osudy, to, že mu shořelo spousta práce, ale on nikdy neztratil chuť znovu a znovu do toho jít a začít od znova. Za což ho obdivuji a fascinuje mě to. Občas na to myslívám. Co se týče mých oblíbených spisovatelů, tak mám rád autory, kteří rozbíjejí zaběhnutá schémata. Proto rád čtu třeba Friedricha Nietzscheho nebo Milana Kunderu. Jsou to lidi, kteří berou čtenářům jejich omezený pohled a navyklá uvažování a systém. Ale pak se dozvídám zajímavé věci například od studentů. Nedávno jsem jedné mé studentce doporučil četbu Kundery a ona mi pak řekla, že jsem jí zkazil život, tedy přinejmenším mládí a dospívání. Tak to je pak trochu smutný... (smích)

Jaký máte názor na současnou klimatickou situaci v podobě čím dál více

přibývajících stávek a klimatických hnutí? Myslíte si například, že my jako studenti chodíme stávkovat zbytečně?

To si určitě nemyslím. I já, když jsem byl na gymnáziu, tak jsem byl takový aktivista, i když to už teď moc nejsem. Nicméně jsem člověk, který má v sobě určitým způsobem zakořeněné nějaké ekologické cítění. Jezdil jsem třeba pravidelně dvacetkrát v průběhu roku sázet stromky a mám odpracovaných spoustu prázdninových týdnů nebo dohromady i měsíců, co se týče sázení stromků.

Jediné, co mě štví je, že se vyděluje otázka klimatu samostatně a zapomíná se na další věci. Třeba když někdo chodí stávkovat, ale celkem pravidelně, i několikrát do roka lítá na nákupy do Londýna nebo někam jinam. V tomto je zásadní problém. Lidé pořád nepochopili, že nejde o to změnit postoj vlád, ale že jde o to, změnit svůj vlastní přístup k věci. Skoro si myslím, že by bylo lepší, kdyby se víc mluvilo o uhlíkové stopě než o klimatu jako takovém, jelikož je to mnohem větší problém. Zároveň jsem však rád, že už je situace tak vyhrocená, že se mladí lidé skoro po dvaceti letech začínají tímto tématem znovu zabírat. Jsem rád, když slyším studenty, když například říkají, že si nechtějí kupovat nová trička, protože jsou zabarvená a tak dále. Těch témat je spousta a klima je jenom taková křiklavá věc, za kterou se schová cokoli. To je to, co mi vadí trošičku i na stávkách za klima. Že nemají rozum a neberou to téma v dostatečné šíři a hloubce, aby si lidé měli možnost uvědomit souvislosti.

Jinak moje zkušenost je taková, že když jsem třeba před takovými deseti patnácti lety začal na angličtině řešit téma životního prostředí, tak všichni padali, tloukli hlavou o stůl a vůbec se jim nechtělo o tom mluvit. Natož když jsem jim sděloval nějaké šokující informace. Vůbec je nechtěli slyšet a přijímat s tím, že je to nezajímá.

Často omílaný argument dospělých je, že stávkovat studenti chodí za školu. Souhlasíte?

Myslím, že kdyby se to rozebralo jedinec po jedinci, tak by se s tímto tvrzením souhlasit

dalo. Pro mě je však spíš podstatnější celkový efekt, jako že se o tématu mluví i píše. A to, že je mezi těmi stovkami stávkujícími pár jedinců, kteří jsou tam hlavně proto, aby nebyli ve škole, mě trápí mnohem méně než to, když se o tomto tématu mlčí nebo mlží.

Jaký jste měl vztah ke Karlu Gottovi? Zasáhla vás nějakým způsobem jeho smrt?

Ani moc ne. Karel Gott byl velká osobnost tím, že ho všichni znali, ale tím pro mě osobně to končí. Nepopírám však to, že v rámci svého oboru to byl výrazný člověk. Zajímavým poznatkem pro mě bylo opět to, jak dav přemýšlí a reaguje. Když se například někdo vyjádřil, že nesouhlasí se státním pohřbem Karla Gotta, a lidé ho odsoudili, že daný člověk Gotta nenávidí. Tímto se jen ukazuje, že se lidi navzájem neposlouchají a ani se nesnaží pochopit a respektovat názory druhých. Fascinuje mě ta hysterie kolem toho. Brzy poté zemřela Vlasta Chramostová, jejíž osobní postoje a příběh se mi zdál mnohem silnější než ten, který měl Karel Gott.

Co si představíte pod pojmem konzumní společnost?

Glóbus, který máme tady v Liberci, ale i glóbus, jakožto zeměpisný. Vynoří se mi i taková pěkná karikatura v podobě ožvylaného ohryzku, což konzumní společnost dokonale vystihuje.

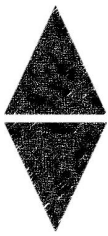
Jaké je vaše oblíbené jídlo ve školní jídelně?

Já nenávidím veřejné stravování, takže chodím do jídelny jenom hlídat.

Máte nějaké motto nebo heslo, které byste chtěl vzkázat našim studentům?

To není lehká otázka, jelikož takových hesel a citací mám a znám hodně. Ale asi nejjednodušší a takové, které se dá aplikovat skoro vždy je: srdce otevřené.

Klára Kopytková (sexta)

ANKETA MEINUNGSUMFRAGE

JAK VÁM CHUTNÁ V NAŠÍ ŠKOLNÍ JÍDELNĚ?

Vaří tady líp než v naší bývalý škole. Líbí se mi, že vždycky ve čtvrtek na dvojce je sladký jídl. Třeba ty špagety nebyly vůbec špatný. *(student primy)*

V rámci možností mi tu chutná. Na základce jsme většinou neměli výběr z více jídel.

Myslím, že kvalita je tady lepší. *(student oktávy)*

Polívky nejsou dobrý. Je to jak kdy – někdy dobrý někdy ne. *(student 1. N.)*

Za ty roky už jsem si zvykl, ale tím jídlem se neotrávím, takže...když bych to měl porovnat se základkou, tak je to tu určitě lepší. *(student 6. N.)*

Chutná mi tu víc než na základce. Vlastně je to docela dobrý, akorát ty polívky jsou občas trochu slaný, ale zatím jsem tu spokojená. *(student 1. B.)*

Mně tady chutná celkem dost. Na základce to bylo lepší. *(student 4. A.)*

Pro mě těžko říct, protože tady neobědvám, nosím si jídlo z domova. Ale celkově vím, že panuje velká nespokojenost. *(prof. Eisenhammerová, na GFXŠ učí 3 roky)*

Já bych řekl, že průměrně až lehce nadprůměrně. Jinými slovy: jsem vcelku spokojený. *(prof. Lysičan, na GFXŠ učí 15 let)*

Mně chutná docela dobře. A když mně to nechutná nebo se mi to nelíbí, tak si to odhlásím. *(prof. Ulvrová, kolik let učí je tajemství)*

Anežka Bémová (tercie)

WIE SCHMECKT EUCH DAS ESSEN IN UNSERER SCHULKÜCHE?

Man kocht hier viel besser, als in meiner letzten Schule. Es gefällt mir, dass es jeden Donnerstag auch ein süßes Gericht gibt. Zum Beispiel, waren die Spaghetti echt nicht schlecht. *(Schüler aus 1V)*

Meistens mag ich das Essen hier. In der Grundschule hatten wir normalerweise keine Wahl bei den Mahlzeiten. Ich denke, die Qualität ist hier besser. *(Schüler aus 8V)*

Die Suppen sind hier nicht gut. Es ist so - manchmal gut, manchmal nicht. *(Schüler aus 1N)*

Im Laufe der Jahre habe ich mich daran gewöhnt, ich werde mich nicht mit dem Essen vergiften, also... wenn ich es mit der Grundschule vergleichen sollte, dann bin ich sicher, dass es hier besser ist. *(Schüler aus 6N)*

Ich mag es hier mehr als in der Grundschule. Tatsächlich ist es ziemlich gut, außer dass die Suppen manchmal etwas salzig sind, aber ich bin zufrieden hier. *(Schüler aus 1B)*

Ich mag es hier ziemlich gern. Es war in der Grundschule besser. *(Schüler aus 4A)*

Es ist schwer für mich zu sagen, weil ich hier kein Mittagessen esse, ich bringe mein Essen von zu Hause mit. Aber insgesamt weiß ich, dass es eine Menge Unzufriedenheit gibt. *(Frau Eisenhammerová, unterrichtet an unserer Schule schon 3 Jahre)*

Ich würde sagen durchschnittlich, etwas über dem Durchschnitt. Mit anderen Worten, ich bin ziemlich zufrieden. *(Herr Lysičan, unterrichtet hier schon 15 Jahre)*

Es schmeckt mir hier ziemlich gut. Und wenn ich es nicht mag, melde ich es ab. *(Frau Ulvrová, wie viele Jahren sie hier unterrichtet, ist ein Geheimnis)*

Anežka Bémová (3V)

ÚVAHA

STÁVKUJEME ZBYTEČNĚ? ANEB NENÍ NĀM TO JEDNO. A CO DĀL?

V poslední době asi mohl každý z nás zaznamenat čím dál tím větší množství přibývajících stávek za klima a budoucnost naší planety. To, s čím začala před rokem švédská aktivistka Greta Thunberg, oběhlo již celý svět. Ale jen tím to neskončilo. Od té doby vzniklo mnoho hnutí, která se na klimatickou problematiku zaměřují, přičemž momentálně nejznámějším je studentské hnutí Fridays For Future. Určitě jste ale mohli slyšet i o Extinction Rebellion (2018) či o organizaci Greenpeace (1971). Asi máme všichni povědomí o tom, proč aktivisté stávkují. Požadují po politických různých klimatická opatření, aby byl naplněn cíl maximálního oteplení o 1,5 °C přijatý uzavřením Pařížské dohody (2015). Mají však tyto protesty smysl, nebo jsou to stávky zbytečné, s beznadějným cílem?

VYVÍJENÍ TLAKU

Je nutno říct, že některá města v ČR už vyhlásila tzv. stavy klimatické nouze jakožto gesto uvědomění si závažnosti situace a zároveň jako závazek k plnění kroků ke stabilizaci koncentrace skleníkových plynů v atmosféře. Už to nám naznačuje, že dopad stávkujících studentů není nulový. Někteří z vás by si ale i přesto mohli myslet, že stávkování

nená smysl, jelikož to politiky nezastaví od jejich běžného přehlížení klimatické krize. Může to působit i tak, že stávkující jsou pouhým odrazem chování jisté Greta, která tomu dává největší impuls ze všech. Neměli by být všichni stejně razantní? Minimálně za politiky chodit, soustavně narušovat jejich zónu pohodlí, být v obraze, monitorovat všechny novinky, které se dějí, a do toho se umět prosadit, aby to vůbec k něčemu bylo? Ano, pokud bychom chtěli zrychlit efektivitu klimatických opatření. Ale je pravda, že mnoho takto aktivních lidí není. Buď na to nemají časovou nebo energetickou kapacitu, anebo v tom celkově nevidí smysl. Ale to jsme už u jiné kapitoly – vyvíjení tlaku na politiky osobně. Když však stávkujeme, vyvíjíme tlak společenský a sami jsme toho součástí, ať se nás sejde málo nebo hodně. Nesvrhneme politiky, ale o to nám ani nejde. Chceme je upozornit na situaci a vyzvat k činům, které by pomohly celkovému klimatickému stavu, do kterého jsme se uvrhli sami svou nešetností a konzumním chováním. A dokud klimatická opatření, a tím i budoucnost nás všech nebudou zajištěny, obávám se, že minimálně stávky za klima neustanou.

CHCEME SVRHNOUT SYSTÉM?

Je naprosto nelogické si myslet, že současní aktivisté mají v plánu svrhnout systém. Sice jsme se do něj uvalili sami a možná by stálo za to popřemýšlet nad jeho obměnou, nicméně to reálně v blízké době možné není. Jak už tu bylo zmíněno, aktivisté se snaží upozornit na nedostatky systému. Mnozí lidé namítnou: Když nedostatky, neměli byste se namísto stávkování spíše učit? Neměla by se místo stávky namísto školy stát spíše demonstrace v odpoledních hodinách? Systém stejně nesvrhnete. Vždyť k tomu, abyste mohli obměnit nějaké společenské nedostatky a společností něco přinesli, musíte napřed studovat a následně vytříbenost svého myšlení se musíte naučit aplikovat. To je pravda a tento argument se popřít nedá. Vzdělání je nepostradatelnou součástí společenské vyspělosti a přináší ovoce. Pokud však hovoříme v kontextu klimatické krize, víme, že tento problém je taktéž celospolečenský. Pokud si tedy uvědomíme vážnost problému (k čemuž si, jak je zmíněno v úvodníku, musíme dojít každý sám), tedy položíme-li si například otázku Co bude s námi a s našimi dětmi? a zaujmeme-li k němu určitý aktivní postoj, dojde nám, že v porovnání s ním je absence na dvou hodinách výuky ve škole jednou za čas v pátek zanedbatelná. Svou účastí na stávce tedy jednak dáváme najevo nejen to, že k problému nejsme lhostejní, ale také že naše vzdělání, kterým můžeme přispět společnosti, i náš zájem o velký celospolečenský problém jsou na stejné úrovni. Tyto dva principy se nevylučují. Proto si zároveň myslím, že by nás škola v aktivismu měla podporovat. (O možnosti získat tím osobní zkušenosti a vytvořit si vlastní názor pro mladou mysl nezbytný nemluvě.) My nechceme přestat chodit do školy, ale v rámci ní si uvědomovat důležitost problému, který se týká nás všech. Tudíž nás ta několikahodinová absence v tříbení myšlí nijak neomezí.

DALŠÍ VÝHODY STÁVEK?!

Stávky nejsou jen o rozhořčení a vyjádření nesouhlasu s tím, že se nám nelíbí určité

chování nebo zavedené principy, nýbrž také o možnosti informovat pomocí nich o problému lidi kolem nás. Jeden z důvodů, proč je v některých regionech ČR při stávkách málo lidí, je právě ten, že chybí informovanost. Stálo by tedy v tomto případě za úvahu například organizovat demonstrace zaměřené na informativní stránku věci v odpoledních hodinách, kdy bude kolem procházet víc lidí. Nebo zorganizovat projekty na jednotlivých školách týkající se právě změn klimatu, jak už to na některých školách běží. Stávky jako takové mají ale i výhodu upoutat, a to hlavně média. Stávka neposlušných studentů, kteří chodí „za školu“ totiž vždy přitáhne více pozornosti než pouhá demonstrace. I když nedokážu odhadnout, kolik lidí by navštívilo demonstrace a o kolik méně by „pouhé“ demonstrace přitáhly mediální pozornosti. Nemám totiž srovnání. Možná by však stálo za to to někdy zkusit. Největší pozornost však mají stále stávky globální, tedy když se v jeden den stávkuje skoro po celém světě.

Ať už se na problematiku klimatické krize díváme z kteréhokoli úhlu, vždycky dojdeme k tomu, že nalezení řešení je během na dlouhou trať. Není to otázka měsíců, ba mnoha let. Někdo tomu zasvětil dokonce celý svůj život. Proto se nám také může někdy zdát, že celý proces postrádá efektivitu a skoro nemá naději. Ale naději nalezneme vždycky, jen musíme vytrvat a nenechat se odradit například neadekvátními poznámkami jiných neinformovaných lidí, jelikož ti tu budou vždycky. A v tomto globálním měřítku, kdy máme pocit, že se nic neděje, se naděje špatně hledá. Podívejme se ale, kam jsme se za rok posunuli a jak se povědomí o klimatické změně zvýšilo jen během posledního roku. Nedá se už toto v tomto zdánlivě nerozmotatelném uzlu okolností, faktů a lidské bezohlednosti považovat za úspěch? Nikdy nezapomeňme na to, že jedno je vším a všechno jedním. Budeme to totiž potřebovat.

Klára Kopytková (sexta)

RECENZE

OÁZA KLIDU V SRDCI LIBERCE

Sít' Dobrých čajoven je rozšířena po celé České republice a provozovnu najdeme ve všech krajských i větších městech. Liberecká Dobrá čajovna se nachází přibližně 300 metrů od náměstí Dr. Edvarda Beneše. Sídlem se jí stala nenápadná budova v Růžové ulici, jen pár kroků od zastávky Malé náměstí.

Ihned po vstupu do čajovny mě pohltí místní atmosféra. Celá místnost je zahalena šerem, které místy prozařují malé lampy a svíce strategicky rozmístěné po stolech. Jako uvítání člověka ovane příjemné aroma mnoha druhů čajů. V celé čajovně vždy panuje klid a ticho, přerušované pouze tradiční hudbou pocházející z různých asijských zemí a občasným šepotem zákazníků. Nově přichází se může usadit buď ke klasickému stolu nebo může zaujmout místo na kruhovém polštáři na jednom ze dvou pódíí u nízkého stolku.

Výběr čajů je značně rozmanitý. Čaje pochází z nejrůznějších států. Jedná se o proslulé čaje čínské, japonské, cejlonské a mnoho dalších. Pokud nemáte svůj preferovaný druh čaje, např. červený, černý, bílý nebo modrozelený, vůbec nezoufejte! Zdejší čajový tovaryš vám rád poradí. Čaje jsou podávány v konvicích a s tradičními šálky gaiwany či minijapany, které přidávají celé návštěvě na výjimečnosti. První nálev bývá předpřipraven čajovým tovaryšem, další už můžete chystat dle své chuti.

Čaje nejsou to jediné, co v čajovně můžete ochutnat. V nabídce totiž figuruje i možnost zakouřit si tzv. shishu - vodní dýmku. Přepadne-li návštěvníka hlad, ani to není problém. K čajům lze objednat i vhodné občerstvení od kandovaného zázvoru přes baklavu a kuskus až po pitu. Pokud vám nevyhovuje chuť čaje, je zde i možnost přikoupit mléko, med či karamel, které jsou k určitým čajům přidávány rovnou. A nemáte-li zrovna náladu na teplý nápoj, jistě si vyberete alespoň ze „studenek“.

Jak řekl Kakuzo Okakura: „Kult čaje je založen na obdivování krásy uprostřed událostí všedního dne.“ Návštěva Dobré čajovny vám zaručuje tento nevšední zážitek poznat. A ačkoliv je čajovna tak blízko rušnému centru, během pobytu není nic jednoduššího, než zapomenout na své okolí, soustředit se pouze na proslulý „nápoj císařů“, a uniknout tak spěchu normálního života.

Marie Malinovská (sexta)

INSPIRACE INSPIRATION

ÚVAHA

Smutná zpráva oběhla Českou republiku, Karel Gott podlehl boji s leukémií a 1. října krátce před půlnocí ve věku 80 let zemřel. Odešel ve spánku, v klidu domova a v kruhu své rodiny.

Pro velkou část českého národa bylo úmrtí tohoto zpěváka velkou ranou. „Zlatý hlas z Prahy“ či „Božský Kája“, jak mu přezdívali nejen v Česku, ale i daleko za našimi hranicemi, představoval šedesát let jakousi stálici na nebi populární hudby. V čem spočívala jeho síla? Jak může umělec dosáhnout takového věhlasu a obliby, když dějiny a historické události nejdnou prověřovaly charaktery umělců?

Tak tedy postupně.

Karel Gott se narodil 14. července 1939 v Plzni, v mládí si přál být malířem. Po dokončení školní docházky se pokoušel o studium výtvarného umění v Praze, avšak nebyl přijat. Po nepřijetí nastoupil do učení v oboru elektromontér. Během těchto let se věnoval i zpěvu a hudbě zároveň. Aby se stal zpěvákem, rozhodl se jít na konzervatoř. V 50. letech příležitostně vystupoval zároveň jako zpěvák-amatér a účastnil se různých pěveckých soutěží. Poprvé na sebe upozornil v roce 1957, a to v éře swingu. Tehdy dostal nabídku na angažmá s orchestry v pražských tanečních kavárnách. Takže vedle svého zaměstnání jako elektromontér začal vystupovat i jako poloprofesionální zpěvák.

Jeho obrovského talentu a nezaměnitelného

hlasu si brzy všiml Jiří Suchý z divadla Semafor. Od té doby zpěvákova kariéra nabrala na obrátkách. Spolupráce se Suchým a Šlitrem dopomohla zpěvákovi k získání prvního Zlatého slavíka písní Oči sněhem zaváté. Po odchodu ze Semaforu začal Karel Gott spolupracovat s bratry Štaidlovými a i tato spolupráce plodila velké množství hitů. Později se zpěvák seznámil s „hitmakerem“ Karlem Svobodou, který pro něho napsal spoustu výrazných písní. Gottův výborný „čich“ na talentované autory v kombinaci s jedinečným hlasem z něho během jeho profesionálního života vytvořil pěveckou hvězdu, která mnohokrát přesáhla hranice našeho státu. I v době normalizace (od 70. let 20. století do roku 1989) stál na jevišti a neúnavně bavil své fanoušky. Po revoluci dokázal účastit v dalších uměleckých projektech pokračovat ve své letité kariéře. Nutno dodat, že jeho fanouškovskou základnu v Česku i zahraničí tvořily převážně ženy. Karel Gott svým gentlemanstvím, přirozeným šarmem a svobodomyslností udržoval fánynky v naději, že patří pouze jim. Byl to bezesporu významný marketingový tah. Teprve v pozdějším věku se oženil a začal žít rodinným životem.

Kombinace charakterových vlastností – poctivé práce, naprosté pokory k pěveckému řemeslu, systematické přípravy a velké touhy zpívat pro publikum – dodávala zpěvákovi punc dokonalosti, kterého

v kombinaci s krásným hlasem, stěží někdo dosáhl. To vše v dobách naděje i beznaděje. Neměl to vždy lehké, ale našel způsob, jak lidem rozdávat radost, díky čemuž mu jeho fanoušci zůstali věrní. A doufejme, že zůstanou, i když už tu s námi není. Sbohem, Mistře...

Amálie Tůmová (sekunda)

ANKETA: Jaký jste měli ke Karlu Gottovi a jeho písničkám vztah? Byl pro vás vzorem? Jak na vás dolehla jeho smrt?

Student 1: Já upřímně Karla Gotta moc nemusela, protože nesouhlasím s jeho chováním v roce 1977, kdy se na můj vkus až moc angažoval v Antichartě. Vzorem pro mě nebyl, takže mě jeho smrt moc nezasáhla. Přijde mi, že se jeho úmrtí hodně řeší. Nesouhlasím se státním pohřbem, ani s tím, že by se mělo letiště Václava Havla přejmenovat na letiště Karla Gotta, jak jsem teď někde četla.

Student 2: Tak nechci úplně říkat, že by to

byl vzor, ale samozřejmě nějaký dopad na nás ty jeho písničky měly. Poslouchala jsem je, měla jsem je ráda. Byl to velký umělec, ale úplně jsem k němu nevzhlížela.

Učitel: Každý člověk je smrtelný. Mě provázel Karel Gott jak v nahrávkách, tak i v rozhlase celý život, už od mládí. Proto se také k jeho písničkám ráda vracím, a to i teď po jeho smrti. Byl to pro mě vzor hlavně v tom, jak pracoval. Byl to opravdu profesionál – měl vše promyšlené, technicky perfektně zvládal hlas, vždy se choval a vystupoval slušně.

Život za hranicí mé komfortní zóny aneb highlighty života v Německu

„Life begins at the end of your comfort zone.“

Neale Donald Walsch

Představte si, že byste teď měli všeho nechat, zabalit si kufr a odjet na rok pryč od svého všedního života. S velkou pravděpodobností ve vaší hlavě zaznělo „To je naprostý nesmysl! Jak asi? To bych nezvládla...“ nebo kterákoli z dalších otázek plná děsu. Určitě jsou tu mezi námi ale i tací, kterým to naopak přijde jako naprosto skvělá možnost, a už skoro stihli zabalit kufr. Abych k vám byla zcela upřímná, před pár měsíci bych ještě pravděpodobně patřila k první skupině.

Neměla jsem důvod chtít něco zásadního měnit, s čímž samozřejmě velmi úzce souvisí i fakt, že nejsem zrovna největší fanda velkých změn a mám ráda svůj bezpečný vyzkoušený systém. Jenže „ten opravdový život, začíná až za hranicí naší komfortní zóny.“ No a tak jsem se zhruba před půl rokem rozhodla po prázdninách odjet studovat školu do Německa. Předcházely tomu předlouhé seznamy plusů a mínusů, ale nakonec jsem své rozhodnutí udělala

naprosto bezmyšlenkovitě a skočila do toho po hlavě s tím že pokud už to osud naplánoval, tak odjedu. (Reálně jsem si opravdu myslela, že kdyby to tak být nemělo, tak si třeba zlomím nohu XD.) A ačkoliv vlastně nemám ponětí o tom, jak se to všechno událo, píšu tenhle článek na intru v pauze mezi hodinami.

Pokud máte ponětí o německé (stále rostoucí) byrokracii asi tušíte, že mám za sebou zdoluhavé vyplňování nejrůznějších formulářů (které jsou samozřejmě životně důležité!). Celý proces, než jsem reálně na začátku září odjela, trval poměrně dlouho, ale dokud jen vyplňujete nějaké papíry nebo si povídáte s milými lidmi, vůbec si přitom nestiháte uvědomovat, že jde o realitu, o váš vlastní nový život. Avšak s prvními padajícími listy pak procitnete. Tři dny před odjezdem na „mě dopadl obrovský stres. Hlavou se mi honily nejrůznější otázky. Mám všechno zabaleno? Jací lidé tam asi budou? Jaká bude má spolubydlící? Co když si nenajdu kamarády? Zvládnou se o sebe postarat? Zvládnou tam rok přežít?

V tuhle chvíli už mi připadá naprosto normální každý den mluvit německy (dost možná, že o to horší je má čeština). Teď jsem například přesvědčovala své české kamarádky, že je pohádka o třech prasátkách. (No, už mi vysvětlily, že správně to je o prasátkách, ale moc jsem jim to věřit nechtěla.) Nebo třeba stavba vět... Při psaní slohové práce, kterou musím v Česku odevzdat, jsem v každé druhé větě použila špatné pořadí slov (a opravdu mi to neznělo

zvláště!).

Už první měsíc mě toho spoustu naučil. Třeba že byste opravdu neměli otevírat dveře, kde je nakreslený panáček, který utíká pryč (ano, myslím cedulku únikový východ), protože dost možná spustíte otravně pískající alarm. Taky zkuste občas dočítat elektronické cedule na nádražích, aby se vám náhodou nestalo, že když se budete chtít dostat domů, nastoupíte do špatného vlaku, který sice jede do Prahy, ale rozhodně už ne ve směru Ústí/Liberec, kdežto ve směru Plzeň. (Když o tom tak přemýšlím, asi bych opravdu měla víc dávat pozor na ty cedule!) Přesto se už tady v Německu cítím jako v takovém „druhém domově“. Já a moje kamarádky, které se mnou z Česka přijely, jsme v obklopeny nejrůznějšími lidmi z rozmanitých zemí světa. Například moje spolubydlící Isabela pochází z Brazílie. Věřte mi, že jsem v životě nepoznala tak hlučnou osobu, která vždy nejradši začíná rozhovory, když řešíte něco důležitého nebo zrovna telefonujete. Podle mě to je její nejoblíbenější koníček. Na druhou stranu z ní naprosto sálá jižanský temperament a energie. Už když se ráno vzbudí, křičí, že chce radši umřít místo vstávání, ale pak vyskočí z postele, aby mohla pustit hudbu a začne tančit před zrcadlem. Přičemž já se u pozorování jejich tanečků většinou velmi bavím a naplní mě to naprosto pozitivní energií. Zjednodušeně řečeno, je tak nějak správně praštěná. Nebo malá Lihn, která se každou hodinu převléká, protože se nemůže rozhodnout, co si vzít na sebe. A pak vždycky přiběhne k vám do pokoje s otázkou, co si o tom myslíte. Vlastně ani

nemusím odpovídat, ona stejně už ví, že se znovu převleče.

Taky tu máme obrovský park asi tři minuty chůze od školy. Ani pobyt tam se ale neobchází bez menších zádrhelů, protože tam žijí hrozně agresivní kachnolabuté (biologie mi fakt celkem jde, ale tohle zvíře je nespecifikovatelné!). Prostě si tak sedíte s kamarády v tomhle parku na lavičce, když vtom se na vás začnou řítit tři poměrně roztomilé kachničky. Když ale začnou prskat a syčet, už vám tak roztomilé neprijdou a musíte se prostě dát na útěk.

Další skvělou věcí je, že když jste starší šestnácti let, můžete v Německu oficiálně pít lehký alkohol. Takže když máte čistou náhodou na oslavě rozlévat sekt (samozřejmě namíchaný s pomerančovým džusem: taky mi to přijde jako plýtvání sektem, ale o divných německých kombinacích jindy), automaticky si můžete dát taky. Úplně se nepočítá s tím, že byste se úplně opili, ale může se stát, že vypijete trošku víc než dvě sklenky a pak vám najednou učení v parku připadá jako nejtípnější věc na světě. No a labuté se potom stanou ještě o něco děsivějšími...

Takže, kdybych teď měla možnost vzkázat něco mému o měsíc mladšímu já, řekla bych: Všechno bude v pořádku, vlastně tě čeká celkem velká jízda. Stačí se jen odhodlat k tomu malému krůčku za hranici své komfortní zóny, protože až se ti tohle povede, naprosto rozkvetěš. Člověk dojde do bodu, kdy se cítí naprosto „svobodný“, ale zároveň si uvědomíte, jak úžasné je mít zázemí, kam se vždycky můžete vrátit. Ačkoliv máte svou rodinu rádi i když vás

dělí od sebe jen dveře vašeho pokoje, s narůstající vzdáleností si začnete tu lásku a zároveň vděčnost uvědomovat hlouběji. Jsou to lidé, kteří tu vždy zůstanou, a přestože se můžete spolehnout, že vždycky přijdou s nějakým novým geniálním způsobem, jak vás naštvat, stejně je na světě milujete nejvíc. Navíc až pojedete domů, tak vám třeba uvaří i svíčkovou! Takže až jednou přijde příležitost vykročit z vašeho bezpečného místečka, seberte všechnu odvahu, zavřete výmluvy do

šuplíků a střemhlav do toho běžte! Já vám můžu slíbit, že na vás rozhodně čeká velké dobrodružství a vaši nejbližší vás přitom jistě podpoří. Já doufám, že vás alespoň trochu pobavily mé highlighty z prvních týdnů v Německu a že si třeba rádi příště přečtete i ty další, které na mě už jistě čekají.

Posílám vám velké sluníčkové objetí a trochu německého podzimu.

Barbora Elisová (na úrovni ročníku 4N)

BLOG

Leben hinter der Grenze meiner Komfort-Zone oder Highlights des Lebens in Deutschland

*„Life begins at the end of your comfort zone.“
Neale Donald Walsch*

Stellt euch vor, dass ihr jetzt alles liegen lassen, den Koffer packen und für ein Jahr eurer Alltagsleben hinter euch lassen solltet. Wahrscheinlich werdet ihr denken: „Das ist Unsinn! Wie? Das würde ich nie schaffen...“ oder irgendwelche weiteren ängstlichen Fragen stellen. Bestimmt sind hier unter uns aber auch Menschen, die das als eine total tolle Möglichkeit empfinden und die fast sofort ihren Koffer eingepackt hätten. Um ehrlich zu sein, vor ein paar Monaten hätte ich zur ersten Gruppe gehört.

Ich hatte keinen Grund etwas Grundlegendes zu ändern und damit hängt auch sehr eng die Tatsache zusammen, dass ich kein großer Fan großer Änderungen bin und mein gefahrlos ausprobiertes System

mag. Nur, dass „das echte Leben erst hinter der Grenze der Komfort-Zone anfängt“. Na, und so habe ich mich vor ungefähr einem halben Jahr entschieden, nach den Sommerferien nach Deutschland zu fahren, um ein Gymnasium zu besuchen. Eine sehr lange Liste von Gründen, warum ja und warum nein, ist dem vorausgegangen, aber endlich habe ich meine Entscheidung spontan getroffen und bin kopfüber hineingesprungen, als ob das mein Schicksal wäre, und bin ich losgefahren. (In Wirklichkeit dachte ich, dass ich mir, wenn das nicht so sein sollte, vielleicht ein Bein brechen würde.) Und obwohl ich keine Ahnung habe, wieso das alles passiert ist, schreibe ich diesen Text im Internat in der Pause zwischen den Stunden.

Wenn ihr eine Vorstellung von der deutschen (immer wachsenden) Bürokratie habt, ahnt ihr, dass ich viele unterschiedliche Papiere ausfüllen musste (die natürlich lebenswichtig sind!). Der ganze Prozess, bevor ich Anfang September losfuhr, hatte ganz lange gedauert, aber solange ihr nur die Papiere ausfüllt und mit netten Menschen redet, schafft ihr es überhaupt nicht zu begreifen, dass es um die Realität geht, um euer neues Leben. Jedoch mit den ersten Blättern, die von den Bäumen fallen, wacht ihr auf. Drei Tage vor der Reise war ich total gestresst. Ich habe über die negativsten Fragen nachgedacht: Habe ich alles eingepackt? Sind dort die Menschen nett? Ist meine Mitbewohnerin nett? Was, wenn ich keine Freunde finde? Schaffe ich es, mich zu versorgen? Schaffe ich es, dort ein Jahr zu überleben?

In diesem Moment finde ich es normal, jeden Tag Deutsch zu sprechen (umso schlechter ist mein Tschechisch). Jetzt habe ich zum Beispiel meine tschechischen Freundinnen davon überzeugt, dass es die Geschichte o třech prasátkách gibt. (Na, sie haben mir schon erklärt, dass es richtig prasátkách ist, aber ich wollte ihnen nicht vertrauen.) Oder der Satzbau... Beim Schreiben des Textes, den ich in Tschechien abgeben muss, habe ich in jedem zweiten Satz eine falsche Wortordnung benutzt (und es hat für mich wirklich nicht komisch geklungen!).

Schon der erste Monat hat mir viel beigebracht. Zum Beispiel das, dass ihr

wirklich die Türen aufmachen solltet, auf denen eine Figur gezeichnet ist, die wegläuft (ja, ich meine den Zettel des Notausgangs), weil es ganz möglich ist, den Alarm anzulassen. Auch probiert aus, alle Zettel auf dem Bahnhof zu lesen, damit es nicht passiert, dass ihr, wenn ihr nach Hause fahren möchtet, in den falschen Zug einsteigt, der zwar nach Prag fährt, aber überhaupt nicht in Richtung Ústí/Liberec, sondern Richtung Plzeň. (Wenn ich so darüber nachdenke, sollte ich vielleicht mehr auf die Zettel aufpassen!).

Obwohl ich mich hier in Deutschland wie in einem „zweiten Zuhause“ fühle, sehen wir, ich und meine Freundinnen, die mit mir aus Tschechien gekommen sind, viele unterschiedliche Menschen aus verschiedenen Ländern der Welt. Zum Beispiel kommt meine Mitbewohnerin Isabela aus Brasilien. Glaubt mir, dass ich noch nie in meinem Leben eine so laute Person kennengelernt habe, die immer gerne ein Gespräch anfängt, wenn man etwas Wichtiges macht oder wenn man telefoniert. Ich glaube, es ist ihr Lieblingshobby. Andererseits sprüht aus ihr das südamerikanische Temperament und sie ist voller Energie. Schon am Morgen, wenn wir aufstehen, schreit sie, dass sie lieber stürbe, anstatt aufzustehen, aber sofort springt sie aus dem Bett, um Musik aufzulegen, und fängt an vor dem Spiegel zu tanzen. Und ich habe viel Spaß, wenn ich ihre Tänze betrachte und es erfüllt mich nur mit positiver Energie. Vereinfacht gesagt, sie ist richtig verrückt. Oder die kleine Lihn, die sich jede Stunde umzieht, weil sie nie entscheiden kann, was sie tragen soll. Und danach kommt sie immer mit der Frage in euer Zimmer, was ihr darüber denkt. Eigentlich muss ich nicht antworten, weil sie weiß, dass sie sich noch umkleiden wird.

Wir haben auch hier einen riesigen Park, zu Fuß nur drei Minuten von der Schule entfernt. Aber auch der Aufenthalt da verläuft nicht ohne kleinere Verwicklungen, weil dort sehr aggressive Enten-Schwäne leben (ich bin wirklich ganz gut in

Biologie, aber dieses Tier kann man nicht spezifizieren!). Ihr sitzt einfach mit Freunden in diesem Park auf einer Parkbank, wenn auf einmal drei ganz süße Enten auf euch zuschießen. Aber, wenn sie anfangen zu fauchen und zu zischen, findet ihr sie nicht mehr so süß und müsst euch einfach auf die Flucht begeben.

Noch eine weitere tolle Sache ist, dass ihr, wenn ihr älter als sechzehn Jahre seid, in Deutschland leichter Alkohol trinken könnt. Also, wenn ihr auf einer Party Sekt vergießen solltet (natürlich mit Orangensaft gemischt: ich empfinde das auch als Sektverschwendung, aber über die komischen deutschen Kombinationen ein andermal), könnt ihr ihn natürlich auch trinken. In Wirklichkeit rechnet man aber nicht damit, dass ihr euch total betrinkt, aber das kann passieren, dass ihr ein bisschen mehr als zwei Gläser trinkt, und plötzlich empfindet ihr das Lernen im Park als die witzigste Sache auf der Welt. Na, und dann werden die Schwäne umso grauenhafter...

Also, wenn ich jetzt eine Möglichkeit hätte, mir vor einem Monat etwas ausrichten zu lassen, hätte ich gesagt: Alles wird in Ordnung sein, eigentlich warten auf dich ganz interessante Erlebnisse. Es reicht schon, sich zu dem kleinen Schritt hinter die Grenze deiner Komfort-Zone zu entschließen, denn wenn das klappt, blühst du auf. Ihr kommt zu dem Punkt, an dem ihr euch total „frei“ fühlt, aber auch begreift, wie wunderbar es ist, ein Umfeld zu haben, in das ihr immer zurückkommen könnt.

Obwohl ihr eure Familie mögt, auch wenn zwischen euch nur die Tür ist, mit einer

wachsenden Entfernung fangt ihr an, die Liebe und die Dankbarkeit tiefer zu begreifen. Sie sind Menschen, die für immer für euch da sind, und trotzdem, obwohl sie immer eine neue geniale Weise finden, euch aufzubringen, liebt ihr sie sowieso auf der Welt am meisten. Außerdem kochen sie für euch zum Beispiel Lendenbraten, wenn ihr nach Hause kommt.

Also, wenn ihr eine Möglichkeit bekommt, aus eurem Alltagsleben herauszutreten, nehmt euren ganzen Mut, schließt alle Ausreden in die Schublade ein, und springt kopfüber hinein! Ich kann euch versprechen, dass ein großes Abenteuer auf euch wartet und eure Familie euch dabei bestimmt hilft. Ich hoffe, dass meine Highlights der ersten Wochen in Deutschland euch wenigstens ein bisschen Spaß gemacht haben und dass ihr auch noch die anderen lesen möchtet, die bestimmt schon auf mich warten.

Ich sende euch eine große sonnige Umarmung und ein bisschen vom deutschen Herbst.

Barbora Elisová (4N)

POEZIE

Dorian se utopil

Proudy hladí jemné vlasy
auto, voda, dešti, pásy

Nevím, zda jsem vážně chtěla,
pohřbívat takhle drobná těla,
potopit je v hloubce na dno,
usmívá se dítě snadno,
když už plakat nemůže?
Vrývaly mi do kůže,
drobné nehty, jak se bály,
že se auto z lomu svalí,
když řezala jsem zatáčky,
jak Dorian obláčky...

(Lucie Loumová, 3.N)

RECEPT REZEPT

BROWNIES ANEB OBLÍBENÝ ČOKOLÁDOVÝ DEZERT

Troufám si tvrdit, že každý milovník sladkého alespoň jednou za život vyzkoušel brownies. I když je tento vynikající americký dezert na talířích již od konce 19. století, slaví největší úspěch právě v této době. Proto je také známo mnoho variant, třeba vanilkové nebo klidně rybízové brownies. V tomto receptu jsem ale vsadila na trošku vylepšenou klasiku, a tak máte teď možnost vytvořit veganské, raw, bezlepkové, a navíc velice chutné brownies. Já sama veganka nejsem, ale tento recept mi doporučila úžasná kamarádka a vynikající kuchařka a vskutku si ho nemohu vynachválit. Navíc recept je nepečený, takže nejen že je vcelku zdravý, ale také nezabere moc času.

Na těsto:

1 hrnek oříšků (já jsem použila mix vlašských ořechů a mandlí)
6 polévkových lžic raw kakaového prášku
1 polévkových lžic chia semínek

1 hrnek datlí (ne sušených)
špetka soli

Na polevu:

2 polévkové lžice kokosového oleje
1 polévkovou lžici agávového sirupu (nebo jakéhokoli jiného sladidla)
2 polévkové lžice raw kakaového prášku (nebo klidně víc)
Pár kapek vanilkového extraktu

Oříšky, kakaový prášek, chia semínka a sůl rozmixujeme v kuchyňském robotu nebo mixéru, dokud nevznikne tmavý písčitý prášek. Pak přidáme hrnek datlí a opět mixujeme. Výsledkem je tmavé, nemazlavé těsto. To vyndáme z mixéru a na plechu pokrytém pečicím papírem vytvarujeme z těsta čtverec. No a pak záleží na vás, zda jste už s výsledkem spokojeni, nebo se rozhodnete ještě vylepšovat. Mně se osvědčilo přidat navrch ještě trochu mandlí a zatlačit je do těsta, které jsem nakonec potřela „polevou“. Poleva je velice jednoduchá. Jen se do rozpuštěného kokosového oleje přidá sladidlo, kakaový prášek a cca polovina čajové lžičky vanilkového extraktu. Když vše smícháme, konzistenčně to odpovídá rozehráté čokoládě, a tak jsem nechala polevu asi 10 minut odležet v lednici, protože pak je mnohem jednodušší ji roztírat a nekape všude okolo. A tím máme hotovo.

Brownies teď necháme odležet půl hodinky v lednici a jsou připravené k servírování.

Příprava těchto brownies nezabere celé odpoledne složitého pečení, ale dezert je to stejně chutný jako kterýkoli jiný čokoládový zákusek.

Lída Hauznerová (4N)

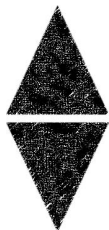

PŘÍSPĚVEK STUDENTA

NÁVRAT DOMŮ

Byl ponurý soumrak a já se toulal uličkami ponurého Londýna. Vzduch divně voněl, byl cítit sazemi a kouřem z nedaleké továrny. Nebyl to Londýn, jaký známe dnes. Pach splašků a moči mne naprosto obklopoval. Pomalu jsem kráčel za osvětlení olejových lamp. Nebylo vidět dál než na pouhých pár kroků vpřed. Cesta byla dlouhá mě již zmáhala úvaha společně s paranoiou. Osoba schovávající se ve stínech. Jako noční přízrak, který mě pronásledoval snad od samého počátku mého návratu domů. Byl mi neustále v patách. Pořád blíží a blíží. Stále jsem nevěděl, zda jde za mnou, či je to pouze zvláštní shoda náhod mířící stejným směrem. Přidal jsem do kroku. Neustále se mě zmocňoval větší a větší strach. Je to zloděj, lapka či snad vrah? Kličkoval jsem jako zajíc mezi domy, míjel jednu křižovatku za druhou. Pokoušel jsem se ho setřást, ale marně. Už mířím do čtvrtí, kde by snad žádný spořádaný člověk nemohl žít, přesto je za mnou. Na poslední chvíli zahýbám do postranní uličky s úmyslem se ukrýt. Avšak neúspěšně. Cesta už dál nevedla. Byla zablokována velkou červenou cihlovou zdí. Nebylo kam se schovat a vrátit se zpět již nebylo možné. On už tam totiž stál. Otrhaný, zjizvený. Jen jeho krví nasáklé oči se leskly při posledních zbycích světla z lamp. Pomalu kráčí ke mně. Myšlenka hořkého konce mi proběhla hlavou. „Peníze,“ Zakřičel buráclivě. Úzkostí mi ztuhlo celé tělo. „Dej mi peníze,“ řval neustále a přiblížil se na vzdálenost paže. Strachem jsem oněměl. „Peníze, hned.“ Zvolal a vytasil ostří, které mi přitiskl ke krku. Nemohl jsem dýchat. Studená břitva. To ona ukončí můj život? Cítil jsem, jak mi teplá kapka krve pomalu stéká až ke hrudi. Z posledních sil jsem mu vydal každý šilink a penci, co jsem u sebe měl. Však ten pekelník se jen poušmál. Oči se mu zaleskly. Na chvíli povolil ono smrtelné sevření dýky. Pak se zhluboka zadíval do mých očí. Napřáhl se. A, a. To bylo to jediné. Ten poslední okamžik, než jsem se zase ocitl doma. Jen sen, nic víc. Nechtělo se mi tomu věřit. Jen ta malá krůpějka krve, která stále stékala po hrudníku, připomínala, že to nemusela být noční můra. Ale kdo ví?

Václav Pavlů (6N)

ZÁBAVA

HLÁŠKY UČITELŮ

Hloušek: Děvčata, nebudete se mi tady hladit, já na tu erotiku moc nejsem.

Jandíková: Hrom do kytiček!

Jandíková: Sláva, sláva, sláva... děd nám radu dává. (z Cimrmanovy hry Dlouhý, Široký a Krátkozraký)

Taibr: Klik, klik, klik. Z té klávesnice se stal klavír.

Taibr: Přijdou Nizozemci a budou platit zlatem a tulipány.

Panoš: Cívka rovná se podprsenka pro mutanty.

Panoš: Kdybych za každé vaše vyrušení vybral 5 korun, mohl bych si do pátku koupit Rolls-Royce.

Ouhelová: Keine Panik auf Titanic.

Kubištová (o tácech): Ti mladší to tam narvou a pak to rvou zpátky a všechno to tam teče.

Kocián: Roztáhněte tady ty závěsy. Máte tady velké intimko.

DIVADLO

Už tradiční a oblíbená akce „Za pajdu na druhý balkón“ se vrací. Zrekonstruovaná budova Divadla F. X. Šaldy nás tentokrát pozve na Vánoční koledu.

Už několik let se tak dvakrát třikrát do měsíce sejde skupina až šestnácti mladých lidí před Divadlem F. X. Šaldy, aby záhy vystoupala do své oblíbené druhé řady na druhém balkoně a zhlédla odtud tu činohru, tu muzikál, či dokonce operu anebo balet. Letos začínáme trochu zvolna až v prosinci, ale o to více se těšíme, že se v **úterý 17. prosince** s dojemným příběhem Charlese Dickense vánočně naladíme.

Zájemci o zlevněnou vstupenku necht' zamíří do žákovské knihovny.

Chod'te s námi do divadla!

Přípravy na slavnosti

